

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR RIJEKA

Rijeka, travanj 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2011.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2002. i 2003.	12
	Nalaz za 2011.	14
III.	MIŠLJENJE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/12-01/41

URBROJ: 613-10-13-10

Rijeka, 3. travnja 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
KLINIČKOG BOLNIČKOG CENTRA RIJEKA ZA 2011.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Kliničkog bolničkog centra Rijeka (dalje u tekstu: Klinički bolnički centar) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 11. listopada 2012. do 3. travnja 2013.

I. PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Klinički bolnički centar je visokospecijalizirana javna zdravstvena ustanova u kojoj se planira, organizira i provodi medicinski, nastavni i znanstveni rad. Osnivač je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Upisan je u sudski registar ustanova. Osnovan je za pružanje zdravstvene zaštite za stanovnike s područja Primorsko goranske županije (bez Vrbovskog), Istarske županije, Ličko senjske županije i dijela Karlovačke županije. Sjedište je u Rijeci, Krešimirova 42. Klinički bolnički centar je pravni slijednik pet bolnica. Status kliničkog bolničkog centra stekao je 1982.

Klinički bolnički centar obavlja zdravstvenu, nastavnu i znanstvenu djelatnosti kroz 17 klinika (za kirurgiju, urologiju, neurokirurgiju, ginekologiju i porodništvo, otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata, oftalmologiju, maksilofacijalnu i oralnu kirurgiju, anesteziologiju i intenzivno liječenje, fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu, internu medicinu, pedijatriju, infektivne bolesti, dermatovenerologiju, neurologiju, psihijatriju, radioterapiju i onkologiju, te dentalnu medicinu), pet kliničkih zavoda (za laboratorijsku dijagnostiku, kliničku mikrobiologiju, transfuzijsku medicinu, radiologiju i nuklearnu medicinu), tri centra (za hitnu medicinu, kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju i zdravstvenu njegu) i kroz bolničku ljekarnu. Stručno administrativni, uslužni i pomoćni poslovi se obavljaju u sljedećim ustrojstvenim jedinicama: ravnateljstvo, jedinica za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite, služba računovodstva, za fakturiranje i komercijalu, poslove nabave, plana i analize, pravne poslove, kadrovske poslove, opće i tehničke poslove, informatiku, unutarnju reviziju i služba bolničkih uslužnih djelatnosti.

Statut Kliničkog bolničkog centra je donesen u travnju 2010., a izmjene u srpnju i studenome 2010., te u travnju 2012. Na Statut i njegove izmjene suglasnost je dalo nadležno ministarstvo. Prema odredbama Statuta, Klinički bolnički centar obavlja zdravstvenu djelatnost, znanstvenu djelatnost iz područja biomedicine i zdravstva, provodi nastavnu djelatnost za studente preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija sukladno nastavnim planovima Medicinskog fakulteta u Rijeci (dalje u tekstu: visoko učilište), te sudjeluje u organizaciji i provedbi praktične nastave za učenike srednjih škola zdravstvenog usmjerenja. Opći akti Kliničkog bolničkog centra su Statut, Pravilnik o radu, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o zaštiti na radu, Pravilnik o protupožarnoj zaštiti, Pravilnik o primanju zdravstvenih radnika na pripravnički staž, Pravilnik o stručnom usavršavanju, Pravilnik o unutarnjem nadzoru, Pravilnik o suzbijanju bolničkih infekcija i Pravilnik o kućnom redu.

Tijela Kliničkog bolničkog centra su upravno vijeće, uprava, ravnatelj, stručno vijeće, etičko povjerenstvo, povjerenstvo za lijekove, povjerenstvo za kvalitetu, vijeće za znanstveno – nastavnu djelatnost, stručni kolegiji klinika, kliničkih zavoda i centara, te povjerenstvo za unutarnji stručni nadzor. Upravno vijeće upravlja Kliničkim bolničkim centrom i nadzire rad uprave. Prema Statutu Kliničkog bolničkog centra i odredbama članka 57. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12 i 70/12), upravno vijeće zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska treba imati pet članova. Imenovana su četiri člana jer radničko vijeće Kliničkog bolničkog centra nije imenovalo svog predstavnika. Upravno vijeće nije donijelo program rada i razvoja što nije u skladu s odredbom članka 58. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, prema kojoj upravno vijeće donosi program rada i razvoja.

Upravu Kliničkog bolničkog centra čine ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja. Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Klinički bolnički centar i odgovoran je za zakonitost rada. U 2011. kao i u vrijeme obavljanja revizije funkciju ravnatelja obavljao je prof. dr. sc. Herman Haller. Stručno vijeće odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada Kliničkog bolničkog centra. Etičko povjerenstvo osigurava obavljanje djelatnosti na načelima medicinske etike i deontologije. Povjerenstvo za lijekove osigurava provedbu svih aktivnosti vezanih za primjenu lijekova i medicinskih proizvoda u zdravstvenoj ustanovi. Navedeno povjerenstvo nije dostavljalo upravnom vijeću tromjesečno financijsko izvješće o kliničkom ispitivanju, što je propisano odredbama članka 71. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Povjerenstvo za kvalitetu osigurava kontrolu kvalitete zdravstvene zaštite, te osigurava provođenje propisa s područja kvalitete zdravstvene zaštite. Vijeće za znanstveno – nastavnu djelatnost obavlja poslove vezane uz znanstveni rad, razvojne projekte, uz nove znanstvene spoznaje, te koordinira nastavne procese u Kliničkom bolničkom centru u suradnji s visokim učilištem. Stručni kolegiji klinika, kliničkih zavoda i centara razmatraju pitanja iz područja stručnog rada ustrojstvenih jedinica. Povjerenstvo za unutarnji stručni nadzor organizira i provodi nadzor nad radom ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika.

Koncem prosinca 2010., u Kliničkom bolničkom centru je bilo zaposleno 3 395 zaposlenika, a koncem 2011. bilo je 3 408 zaposlenika, od kojih je 2 323 zdravstveno osoblje, a 1 085 administrativno-tehničko osoblje.

U 2011. u Kliničkom bolničkom centru je bilo zbrinuto 45 720 bolesnika. Broj dana bolničkog liječenja pacijenata je bio 342 362 dana. Pacijenti su se zadržavali u prosjeku 7,49 dana. Bolnica raspolaže s 1 191 posteljom, a dnevna bolnica (dnevni boravak u bolnici bez noćenja) sa 179 postelja/stolaca, od čega je u 2011. bilo popunjeno 938 postelja u bolnici i 109 u dnevnoj bolnici. Iskorištenost bolničkih postelja je bila 78,8%. U 2011. obavljeno je 37 507 operativnih zahvata. U polikliničko-konzilijarnoj zaštiti su obrađena 679 143 pacijenta i pruženo 2 968 479 usluga.

Klinički bolnički centar obavlja djelatnost na tri lokacije, međusobno udaljene do 5 km (Rijeka-centar grada, Sušak i Kantrida). Koristi 60 objekata za potrebe svog poslovanja. Od navedenih objekata 19 nije u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra. Većina spomenutih objekata je stara i dotrajala, odnosno izgrađena u 18. i 19. stoljeću. U sve objekte osim dva novoizgrađena 2009. su obavljena dodatna ulaganja da bi bili u funkciji. Od spomenutih objekata tri su u vrlo dobrom stanju, 31 u dobrom, a ostali u lošem stanju. Na lokaciji Sušak je počela izgradnja novih bolničkih kapaciteta. Suglasnost za izgradnju dobivena je od nadležnog ministarstva 2001. Izrađena je potrebna projektna dokumentacija. Do obavljanja revizije (prosinac 2012.) izgrađeni su samo objekt za hemodijalizu i portirnica za isti objekt, a građevinske dozvole dobivene 2008. za izgradnju centra za podvodnu i hiperbaričnu medicinu, plinsku stanicu i potvrda glavnog projekta za izgradnju tehničkog bloka i višeetažnog parkirališta dobivena iste godine su produžene 2010. U 2012. dobivena je i potvrda glavnog projekta za izgradnju objekta ginekologije i dječje zaštite. Planiran je dovršetak izgradnje novih bolničkih kapaciteta i rekonstrukcija već postojećih objekata na spomenutoj lokaciji 2023.

Planiranje

Financijskim planom za 2011. planirani su prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 882.456.214,00 kn. Tijekom 2011. donesene su izmjene plana kojima su prihodi i primici, te rashodi i izdaci planirani u iznosu 772.166.919,00 kn, što je za 110.289.295,00 kn manje od plana. S HZZO-om je ugovoreno godišnje financiranje provođenja zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 671.208.000,00 kn. Izvori financiranja su, osim prihoda od HZZO-a prihodi iz državnog i županijskog proračuna, pružanja usluga, donacija, osiguranja. Vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu 443.200.599,00 kn ili 58,0% su planirani za plaće zaposlenika.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu, donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2012. i 2013. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2012. u iznosu 938.621.961,00 kn, te za 2013. u iznosu 929.433.614,00 kn.

Financijski izvještaji

Klinički bolnički centar vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 769.052.707,00 kn, što je za 132.664,00 kn više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2011. ostvareni za 3.114.212,00 kn ili 0,4% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	665.160.085,00	671.880.279,00	101,0
1.1.	Prihodi od HZZO-a	645.531.467,00	658.099.194,00	101,9
1.2.	Prihodi iz državnog proračuna	7.646.828,00	13.781.085,00	180,2
1.3.	Prihodi iz županijskog (gradskog) proračuna	11.981.790,00	0,00	-
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	24.704.740,00	25.126.800,00	101,7
2.1.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	12.598.527,00	12.839.524,00	101,9
2.2.	Prihodi od donacija	12.106.213,00	12.287.276,00	101,5
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	72.485.941,00	69.258.789,00	95,5
4.	Prihodi od imovine	76.560,00	33.777,00	44,1
5.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	212.297,00	744.814,00	350,8
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	4.940.672,00	1.865.414,00	37,8
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	141.398,00	142.834,00	101,0
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	1.198.350,00	0,00	-
Ukupno		768.920.043,00	769.052.707,00	100,0

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 671.880.279,00 kn ili 87,4%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 69.258.789,00 kn ili 9,0%, te prihodi od prodaje proizvoda i robe, te prihodi od pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 25.126.800,00 kn ili 3,3%. Svi drugi prihodi iznose 2.786.839,00 kn ili 0,3% ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi koji imaju zakonom propisanu namjenu se odnose na prihode od HZZO-a, iz državnog proračuna za nabavu opreme, prihode za klinička ispitivanja i sudska vještačenja, prihode po posebnim propisima (dopunsko osiguranje, participacije, za financiranje rada pripravnika, za poticanje zapošljavanja), refundacije troškova i šteta, primljene pomoći, te prihode od prodaje nefinancijske imovine. Ostvareni su u iznosu 756.413.988,00 kn, što čini 98,4% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Utrošeni su za propisane namjene.

Prihodi iz proračuna se odnose na prihode od HZZO-a u iznosu 658.099.194,00 kn i prihode iz državnog proračuna za znavljanje opreme u iznosu 13.781.085,00 kn. Prihodi od HZZO-a odnose se sredstva iz obveznog zdravstvenog osiguranja ostvarena u okviru utvrđenog maksimalnog iznosa sredstava (dalje u tekstu u okviru utvrđenog limita) u iznosu u iznosu 600.798.088,00 kn, dodatna sredstva izvan utvrđenog limita namijenjena za druge aktivnosti u iznosu 56.858.869,00 kn, te prihode s osnova ozljeda na radu i profesionalne bolesti u iznosu 442.237,00 kn koja su osigurana u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja.

Navedeni prihodi od HZZO-a ostvareni su na temelju odredbi Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 150/08, 94/09, 153/09, 71/10, 139/10, 49/11, 22/12 i 57/12). Ugovorom i dodacima ugovoru s HZZO-om ugovaraju se limiti za bolničku djelatnost i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (osnovno osiguranje), intervencijsku kardiologiju i neurologoliju, sredstva za skupe lijekove, eksplantacije, transplantacije, transfuzijsku medicinu, umjetne pužnice, provođenje laboratorijske zdravstvene zaštite, provođenje programa prevencije raka i drugo. Ugovoreni limit, za osnovno osiguranje 2011. u iznosu 600.732.000,00 kn povećan je za čiste čekanja u iznosu 1.033.193,00 kn i smanjen za uskrate po ugovoru u iznosu 21.575,00 kn. Za obavljene usluge HZZO-u su ispostavljeni računi u iznosu 639.217.151,00 kn, koje je nakon obavljene kontrole HZZO priznao u iznosu 634.373.935,00 kn, što je za 32.630.315,00 kn više od utvrđenog limita. Uključujući usluge intervencijske kardiologije, Klinički bolnički centar je ostvario tijekom 2011. usluge iznad utvrđenog limita u iznosu 33.570.174,00 kn. Za provedene aktivnosti izvan limita (bez dopunskog osiguranja) ispostavljeni su računi tijekom 2011. u iznosu 61.137.830,00 kn, od čega je naplaćeno 56.858.869,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe, te prihodi od pruženih usluga i prihoda od donacija u iznosu 25.126.800,00 kn se odnose na tekuće donacije u iznosu 10.893.424,00 kn (donacije krvi, lijekova, potrošnog materijala, rezervnih dijelova i drugo), prihode od obavljenih zdravstvenih usluga koje korisnici sami plaćaju u iznosu 6.917.144,00 kn (bolničko i ambulantno liječenje), prihode za kliničko ispitivanje lijekova u iznosu 2.596.373,00 kn, prihode od zakupa poslovnih prostora u iznosu 1.570.386,00 kn, prihode od prisustva pri porodu u iznosu 461.400,00 kn, prihode od citoloških pretraga u iznosu 289.640,00 kn, te druge vlastite prihode u ukupnom iznosu 2.398.433,00 kn.

Klinička ispitivanja lijekova provode se na temelju zaključenih 178 višegodišnjih ugovora bez ugovorenog trajanja ispitivanja (pojedini ugovori su zaključeni 2002.), mjesta rada, odgovornosti i drugo. Klinički bolnički centar zaključuje navedene ugovore s farmaceutskim tvrtkama. Ugovoreno je da Klinički bolnički centar radi provođenja kliničkih ispitivanja treba osigurati kadrove, prostor i opremu, te suglasnost bolesnika uključenih u ispitivanje. Prema sistematizaciji, u opisu poslova i radnih zadataka doktorima medicine, koji sudjeluju u kliničkim ispitivanjima, je navedeno da se trebaju baviti znanstveno istraživačkim i razvojnim radom. Ugovorom su određeni ispitivači (djelatnici bolnice) i raspodjela sredstava (uglavnom u omjeru 20,0% Kliničkom bolničkom centru, a 80,0% ispitivačima). Isplata pripadajućeg dijela ispitivačima se obavlja na temelju ugovora od djelu, nakon što naručitelj ispitivanja doznači sredstva. Tijekom 2011. isplaćeno je za tu namjenu ispitivačima 2.321.816,00 kn. Na isplaćene naknade po ugovorima o djelu obračunani su i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 69.258.789,00 kn se odnose na dopunsko osiguranje u iznosu 57.521.885,00 kn, prihode za troškove rada pripravnika u iznosu 3.633.807,00 kn, prihode od sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite za bolničko i ambulantno liječenje (participacije) u iznosu 3.491.965,00 kn, te druge prihode u ukupnom iznosu 4.611.132,00 kn. Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08 i 71/10) i Pravilnikom o uvjetima i načinu provođenja dopunskog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 2/09. i 123/09.) su regulirane vrste, uvjeti i način provođenja dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja. Putem dopunskog osiguranja se osigurava pokriće dijela troškova do pune cijene zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u skladu s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države u iznosu 744.814,00 kn se odnose na kapitalne pomoći u iznosu 679.398,00 kn (iz županijskog proračuna za opremu i investicijsko ulaganje u iznosu 599.498,00 kn, iz općinskog proračuna za opremu u iznosu 60.835,00 kn, te iz državnog proračuna u iznosu 19.065,00 kn) i tekuće pomoći u iznosu 65.416,00 kn (iz državnog proračuna u iznosu 40.936,00 kn, iz općinskog proračuna u iznosu 17.480,00 kn te iz županijskog proračuna u iznosu 7.000,00 kn za edukaciju). Klinički bolnički centar tijekom 2011. nije ostvario prihode od decentraliziranih funkcija za financiranje zdravstva.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i drugi prihodi u iznosu 1.865.414,00 kn se odnose na prihode od otpisanih potraživanja, rabata i bonusa dobavljača, naplaćenih troškova od zaposlenih, preplata po računima i drugo.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine se odnose na prihode od obročne prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 132.887,00 kn, te prihode od prodaje motocikla i računalne opreme u iznosu 9.947,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 763.707.028,00 kn, što je za 1.412.970,00 kn ili 0,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su za 2011. ostvareni za 8.459.891,00 kn ili 1,1% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	435.707.774,00	443.200.599,00	101,7
2.	Materijalni rashodi	300.011.989,00	295.711.398,00	98,6
2.1.	Rashodi za materijal i energiju	233.406.012,00	231.051.208,00	99,0
2.1.1.	Rashodi za lijekove	100.933.413,00	102.275.288,00	101,3
2.1.2.	Rashodi za medicinski potrošni materijal	87.256.682,00	81.373.568,00	93,2
2.1.3.	Drugi rashodi za materijal i energiju	45.215.917,00	47.402.352,00	104,8
2.2.	Rashodi za usluge	47.912.391,00	47.608.200,00	99,4
2.3.	Drugi materijalni rashodi	18.693.586,00	17.051.990,00	91,2
3.	Financijski rashodi	2.672.299,00	250.140,00	9,4
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	514.115,00	438.100,00	85,2
5.	Ostali rashodi	3.686.776,00	350.370,00	9,5
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	19.701.105,00	23.756.421,00	120,6
	Ukupno	762.294.058,00	763.707.028,00	100,2
	Višak prihoda i primitaka	6.625.985,00	5.345.679,00	80,7
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	0,00	-

Višak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 5.345.679,00 kn. Iz prethodnih godina prenesen je manjak prihoda i primitaka u iznosu 243.278.256,00 kn (višak iz 2010. u iznosu 6.625.985,00 kn i manjak iz ranijih godina 249.904.241,00 kn), te manjak prihoda za pokriće u slijedećem razdoblju iznosi 237.932.577,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi su ostvareni za zaposlene u iznosu 443.200.599,00 kn ili 58,0%, materijalne rashode u iznosu 295.711.398,00 kn ili 38,7%, te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 23.756.421,00 kn ili 3,1% ukupno izvršenih rashoda. Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, te financijski i drugi rashodi iznose 1.038.610,00 kn i imaju udjel 0,2% u ukupno izvršenim rashodima.

Rashodi za zaposlene se odnose na rashode za plaće u iznosu 366.912.194,00 kn, doprinose na plaće 62.622.917,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 13.665.488,00 kn.

U kumulativnom radnom odnosu je 2011. bilo 206 zaposlenika koji su istovremeno bili zaposlenici Kliničkog bolničkog centra i predavači na visokom učilištu. S visokim učilištem je u srpnju 2003. zaključen ugovor o poslovnoj, stručnoj i znanstveno-nastavnoj suradnji u području biomedicine i zdravstva. Prema članku 19. spomenutog ugovora nastavnici i suradnici, čiji je rad u Kliničkom bolničkom centru preduvjet provođenja znanstveno-nastavne djelatnosti, zasnivaju istodobno radni odnos s visokim učilištem i Kliničkim bolničkim centrom, tako da u svakoj ustanovi obavljaju poslove i radne zadaće s nepunim radnim vremenom, čime ostvaruju jedinstveno puno radno vrijeme od 40 sati tjedno. Između spomenutih zaposlenika i Kliničkog bolničkog centra su zaključeni ugovori o radu kojima je ugovoreno dnevno trajanje radnog vremena (jedan, dva i šest sati) u Kliničkom bolničkom centru. Zaposlenicima koji rade u Kliničkom bolničkom centru šest sati dnevno se obračunavao rad od osam sati, a onima koji rade dva sata dnevno obračunavao rad od četiri sata.

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 295.711.398,00 kn i za 4.300.591,00 kn ili 1,4% su niži u odnosu na prethodnu godinu. U ukupno izvršenim rashodima sudjeluju s 38,7%. Odnose se na naknade troškova zaposlenima u iznosu 15.385.455,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 231.051.208,00 kn, rashode za usluge u iznosu 47.608.200,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 293.996,00 kn i na druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 1.372.539,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju iznose 231.051.208,00 kn i odnose se na rashode za lijekove u iznosu 102.275.288,00 kn, rashode za medicinski potrošni materijal u iznosu 81.373.568,00 kn i druge rashode za materijal i energiju u iznosu 47.402.352,00 kn (energija 20.635.068,00 kn, živežne namirnice 7.320.350,00 kn, krv i krvne pripravke 7.043.392,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode 2.800.936,00 kn, materijal za održavanje čistoće 2.639.454,00 kn, sitni inventar i auto gume 2.123.883,00 kn, medicinske plinove 2.035.613,00 kn, materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje 1.761.444,00 kn, tehnički materijal 970.769,00 kn, te kalo 71.443,00 kn). Na promjene unutar materijalnih rashoda značajno je utjecao obavljeni popis zaliha lijekova i drugog materijala na klinikama na dan 31. prosinca 2011., kojim su utvrđene zalihe u vrijednosti 10.928.008,00 kn (potrošni medicinski materijal 6.108.514,00 kn, lijekovi 4.406.784,00 kn i lož ulje 412.710,00 kn). Za navedene vrijednosti umanjani su troškovi materijala i sirovina.

Rashodi za usluge u iznosu 47.608.200,00 kn se odnose na usluge tekućeg i investicijskog održavanja 13.693.919,00 kn, zdravstvene usluge drugih zdravstvenih ustanova 12.503.403,00 kn, komunalne usluge 8.043.038,00 kn, intelektualne i osobne usluge 4.753.173,00 kn, najamnine 3.858.220,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza 2.514.711,00 kn, usluge promidžbe i informiranja 951.881,00 kn, računalne usluge 197.529,00 kn i druge usluge 1.092.326,00 kn.

Drugi materijalni rashodi u iznosu 17.051.990,00 kn se odnose na naknade troškova zaposlenima 15.385.455,00 kn (naknade troškova prijevoza na posao i s posla 14.190.437,00 kn, stručno usavršavanje zaposlenih 691.118,00 kn i rashodi za službena putovanja 503.900,00 kn), druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 1.372.539,00 kn (premije osiguranja 781.230,00 kn, sudske troškove 132.088,00 kn, naknade upravnom vijeću i članovima povjerenstava 123.718,00 kn, rashode za reprezentaciju 74.074,00 kn, pristojbe i naknade 67.641,00 kn, članarine 63.570,00 kn, naknade za zaštitu okoliša 56.794,00 kn i druge nespomenute rashode poslovanja 73.424,00 kn), te na naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 293.996,00 kn (doprinosi za volontere 223.284,00 kn i naknade prijevoza za volontere 70.712,00 kn).

Financijski rashodi u iznosu 250.140,00 kn se odnose na zatezne kamate u iznosu 156.712,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 58.318,00 kn, kartične provizije u iznosu 29.353,00 kn, te negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule 5.757,00 kn. Manji su u odnosu na prethodnu godinu za 90,6% zbog smanjenih rashoda za zatezne kamate.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 438.100,00 kn se odnose na troškove poslijediplomskih doktorskih studija u iznosu 284.000,00 kn, poslijediplomskih specijalističkih studija u iznosu 99.000,00 kn, specijalističkih ispita u iznosu 39.000,00 kn, doktorata u iznosu 8.400,00 kn i školarina u iznosu 7.700,00 kn.

Ostali rashodi u iznosu 350.370,00 kn se odnose na naknade šteta u iznosu 342.432,00 kn, tekuće donacije u novcu 5.059,00 kn i nagradu studentu u iznosu 2.879,00 kn. Manji su u odnosu na prethodnu godinu za 90,5% zbog smanjenih rashoda za naknade šteta pravnim i fizičkim osobama.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 23.756.421,00 kn se odnose na nabavu opreme u iznosu 21.229.794,00 kn i ulaganja u građevinske objekte u iznosu 2.526.627,00 kn. Rashodi za nabavu opreme se odnose na rashode za nabavu medicinske i laboratorijske opreme u iznosu 16.011.474,00 kn, uređaja, strojeva i opreme za ostale namjene u iznosu 2.653.629,00 kn, uredske opreme i namještaja u iznosu 2.224.176,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 282.407,00 kn, komunikacijske opreme u iznosu 23.925,00 kn, opreme za održavanje i zaštitu u iznosu 23.478,00 kn, te instrumenata, uređaja i strojeva u iznosu 10.705,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 1.010.578.392,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2011.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	449.021.236,00	544.569.590,00	121,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	23.977.368,00	23.977.368,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	349.588.299,00	387.144.359,00	110,7
1.3.	Postrojenja i oprema	55.549.358,00	101.941.092,00	183,5
1.4.	Prijevozna sredstva	962.321,00	922.794,00	95,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	2.952.971,00	3.988.612,00	135,1
1.6.	Druga nefinancijska imovina	15.990.919,00	26.595.365,00	166,3
2.	Financijska imovina	416.590.547,00	466.008.802,00	111,9
2.1.	Novčana sredstva	4.392.466,00	5.243.546,00	119,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i ostala potraživanja	1.046.817,00	2.320.652,00	221,7
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	18.998,00	15.000,00	79,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	408.145.940,00	454.897.577,00	111,5
2.5.	Potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine	2.986.326,00	2.664.253,00	89,2
2.6.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	867.774,00	-
Ukupno imovina		865.611.783,00	1.010.578.392,00	116,7
3.	Obveze	255.128.906,00	264.148.028,00	103,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	246.761.857,00	248.751.135,00	100,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	358.069,00	10.043.807,00	(2.805,0)
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	8.008.980,00	5.353.086,00	66,8
4.	Vlastiti izvori	610.482.877,00	746.430.364,00	122,3
Ukupno obveze i vlastiti izvori		865.611.783,00	1.010.578.392,00	116,7
Izvanbilančni zapisi		12.067.474,00	12.029.356,00	99,7

Koncem 2011. vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.010.578.392,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2011. vrijednost ukupne imovine, kao i obveza i vlastitih izvora, povećana je za 144.966.609,00 kn ili za 16,7%.

Koncem 2011. vrijednost nefinancijske imovine je povećana u odnosu na stanje početkom godine za 95.548.354,00 kn ili za 21,3%. Vrijednost nefinancijske imovine povećana je zbog nabave nove opreme (linearnog akceleratora, uređaja za radiološku angiografiju, anestezioloških uređaja, prijenosa novoizgrađene zgrade hemodijalize u poslovne knjige Kliničkog bolničkog centra, te drugih ulaganja). Ulaganja u nefinancijsku imovinu tijekom 2011. u iznosu 23.756.421,00 kn su obavljena na temelju suglasnosti Ministarstva zdravlja, te sporazuma o prijenosu ovlasti za provođenje postupaka javne nabave zdravstvenim ustanovama. Vrijednosno najznačajnija ulaganja u objekte se odnose na uređenje potkrovlja na kirurgiji u iznosu 599.814,00 kn, zamjenu cjevovoda u praonici rublja u iznosu 401.828,00 kn, uređenje hola dermatovenerologije u iznosu 598.074,00 kn, te uređenje hola radioterapije i onkologije u iznosu 355.993,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za nabavu opreme ostvareni su za nabavu uređaja za zračenje kože u iznosu 2.687.919,00 kn, rendgenskog stola za urološku dijagnostiku u iznosu 2.985.210,00 kn, nabavu i ugradnju sedam dizala u iznosu 2.075.455,00 kn, nabavu tri ultrazvučna uređaja u iznosu 1.941.553,00 kn, ultrazvučne kamere za oči (za potrebe oftalmologije) u iznosu 1.067.289,00 kn, 200 računala u iznosu 1.067.886,00 kn, te dio rendgenskog uređaja u iznosu 922.008,00 kn. Nabava opreme je obavljena u skladu s planovima i potrebama Kliničkog bolničkog centra, te je nabavljena oprema stavljena u funkciju.

Putem znavljanja nabavljena je medicinska oprema u iznosu 56.991.916,00 kn. Klinički bolnički centar je koncem 2009. donio plan nabave opreme na teret državnog proračuna putem znavljanja za razdoblje od 2010. do 2012. ukupne vrijednosti 136.508.000,00 kn. Od značajnije opreme je u 2011. nabavljen linearni akcelerator u iznosu 42.372.147,00 kn, uređaj za radiološku angiografiju u iznosu 6.689.970,00 kn, te anesteziološki uređaji u iznosu 2.440.036,00 kn.

Putem Ministarstva financirana je izgradnja nove zgrade za potrebe obavljanja djelatnosti hemodijalize u vrijednosti 44.360.998,00 kn, te nabava, isporuka i montaža 40 aparata za hemodijalizu u vrijednosti 4.479.718,00 kn. U ožujku 2011. Ministarstvo je donijelo Odluku o prijenosu navedene investicije u poslovne knjige Kliničkog bolničkog centra.

Potraživanja iznose 460.750.256,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 48.571.173,00 kn ili 11,8%, najvećim dijelom zbog povećanja potraživanja prema HZZO-u. Ukupna potraživanja čine 45,6% vrijednosti imovine u 2011. Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od HZZO-a u iznosu 440.077.836,00 kn od čega se na dospelja potraživanja odnosi 12.392.260,00 kn. Na potraživanja za izvršene usluge iznad ugovorenog limita koji HZZO ne priznaje odnosi se 328.255.585,00 kn. Dospelja potraživanja koncem 2011. iznose 19.925.847,00 kn, od čega se 8.477.335,00 kn odnosi na potraživanja s rokom do 90 dana, 1.733.749,00 kn od 90 do 180 dana te 9.714.763,00 kn preko 180 dana. Do sredine prosinca 2012., od dospjelih potraživanja naplaćeno je 10.077.204,00 kn ili 50,6%.

Obveze iznose 264.148.028,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su veće za 9.019.122,00 kn ili 3,5%, najvećim dijelom zbog novonabavljene opreme, odnosno povećanja obveza prema dobavljačima medicinske, laboratorijske i druge opreme. Ukupne obveze čine 34,3% prihoda ostvarenih u 2011. Dospjele obveze iznose 131.922.142,00 kn, od čega se na obveze do 90 dana odnosi 87.239.766,00 kn, od 90 do 365 dana 43.228.255,00 kn, a iznad godine dana 1.454.121,00 kn. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 248.751.135,00 kn (za materijalne rashode 211.188.941,00 kn, zaposlene 37.048.683,00 kn, financijske rashode 350.236,00 kn i druge tekuće obveze 163.275,00 kn), nabavu nefinancijske imovine u iznosu 10.043.807,00 kn, te na odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja u iznosu 5.353.086,00 kn (neurošene prirodne donacije u lijekovima i krvi 3.191.914,00 kn, sredstva nadležnog ministarstva za buduća ulaganja u objekt pedijatrije 1.014.944,00 kn i neprepoznate uplate i drugo 1.146.228,00 kn). Dospjele obveze iznose 131.922.142,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnije obveze za lijekove u iznosu 51.184.240,00 kn i za sanitetski medicinski materijal u iznosu 35.491.418,00 kn. Do konca listopada 2012., od dospjelih obveza plaćeno je 131.560.867,00 kn ili 99,7%. Od ukupno iskazanih obveza, do konca listopada 2012. je plaćeno 231.237.411,00 kn ili 89,3%.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Kliničkog bolničkog centra.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Kliničkog bolničkog centra. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Kliničkog bolničkog centra. Obavljeni su razgovori s ravnateljem i zaposlenicima Kliničkog bolničkog centra, u svrhu obrazloženja pojedinih poslovnih događaja.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2002. i 2003.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Kliničkog bolničkog centra za 2002. i 2003., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Nalog prema kojem je postupljeno:

- ostvareni prihodi od prodaje stanova evidentirani su kao prihod i pripadajući dio navedenih prihoda (65,0%) uplaćen je u državni proračun.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- popisom nije obuhvaćena cjelokupna imovina,
- nisu poduzete sve raspoložive mjere za naplatu prihoda,
- u pojedinim slučajevima obračun plaća nije u skladu s propisima koji uređuju ovo područje,

- postupci nabave nisu provedeni u potpunosti u skladu s propisima o javnoj nabavi.

Klinički bolnički centar je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima, preporukama i mišljenjima Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih financijskih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, potraživanja i obveze, te postupke javne nabave.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

1.1. Klinički bolnički centar je obveznik primjene proračunskog računovodstva prema odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12) i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11). Ustrojene su propisane poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

- Planiranje

Financijski plan poslovanja za 2011. kojim su planirani prihodi i rashodi u iznosu 882.456.214,00 kn, donijelo je upravno vijeće početkom ožujka 2011. Prema odredbama članka 41. Zakona o proračunu (NN 87/08 i 136/12), proračunski korisnici su dužni izraditi financijski plan po mjesecima, za cijelu godinu u skladu s planiranim dospijecem obveza do 15. siječnja tekuće godine. Upravno vijeće nije donijelo program rada i razvoja što nije u skladu s odredbom članka 58. Zakona o zdravstvenoj zaštiti prema kojoj upravno vijeće donosi program rada i razvoja.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno donošenje financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o proračunu, te donošenje programa rada i razvoja u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

- Popis imovine

Godišnji popis imovine i obveza za 2011. je obavljen i sastavljeno je izvješće. Popisom nije obuhvaćeno zemljište i građevinski objekti jer je postupak rješavanja imovinsko pravnih odnosa, te postupak identifikacije zemljišnjih čestica u tijeku. Stanovi u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra su popisani, ali bez knjigovodstvene vrijednosti. Nije popisana imovina u pripremi u vrijednosti 3.523.640,00 kn, te nije obavljen popis knjiga i bibliotečne građe. Dio dovršene zgrade hemodijalize u vrijednosti 664.761,00 kn evidentiran je na računima imovine u pripremi, a ne u upotrebi. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5. i 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti, te obaviti popis knjiga i bibliotečne građe u roku koji nije duži od tri godine.

Državni ured za reviziju nalaže popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, te zbog realnog iskazivanja vrijednosti i stanja imovine i pravodobnog obračuna ispravka vrijednosti, na temelju zapisnika o primopredaji prenijeti izgrađenu imovinu u upotrebu u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Registar državne imovine

Prema odredbama članka 25. i 27. Uredbe o Registru državne imovine (Narodne novine 55/11), tijela državne uprave, zavodi i pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, kao i drugi korisnici državnog proračuna su dužni do 31. siječnja svake godine Agenciji za upravljanje državnom imovinom, dostaviti podatke, sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine, o nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske koje koriste, o nekretninama u svome vlasništvu, kao i o svim drugim nekretninama koje koriste na temelju ugovora o zakupu, ugovora o najmu ili ugovora o korištenju. Sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju nekretninama navedene osobe su dužne dostaviti najkasnije u roku 30 dana od svake promjene. Podaci o nekretninama nisu dostavljeni Agenciji za upravljanje državnom imovinom, što nije u skladu s navedenim odredbama.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Uredbe o Registru državne imovine.

- Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih financijskih kontrola je propisan odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06). Primijenjen je u većem dijelu poslovnih aktivnosti Kliničkog bolničkog centra. Poslovne promjene i postupci u poslovnim procesima su dokumentirani, provode se kontrole dokumenata, unos i likvidiranje. Poslovi evidentiranja poslovnih promjena su odvojeni od plaćanja i rukovanja gotovinom. Aktivnostima provedbe financijskog upravljanja i kontrola nije obuhvaćeno upravljanje rizicima, odnosno utvrđivanje rizika u odnosu na planirane ciljeve, procjenjivanje vjerojatnosti nastanka rizika i njihovih učinaka te utvrđivanje načina postupanja po rizicima koji su neprihvatljivi. Sustav unutarnjih financijskih kontrola u pojedinim poslovnim procesima nije učinkovit, što je dijelom posljedica neodgovarajuće podrške u informacijskom sustavu koji u potpunosti ne zadovoljava potrebe Kliničkog bolničkog centra. Iako je u posljednjih pet godina u informatizaciju uloženo približno 25.000.000,00 kn, pojedini značajni poslovni procesi nisu programski povezani ni informatizirani. Proces nabave lijekova je organiziran unutar odjela bolničke ljekarne i odjela nabave, koji su međusobno nepovezani i koriste različite računalne sustave. Unutar bolničke ljekarne ne postoje programski mehanizmi naručivanja odnosno kontrola ugovornog dobavljača, kao ni financijskih limita bolničkih odjela i klinika. Blagajničko poslovanje također nije u potpunosti informatizirano. Za dio bolničkih usluga naplata participacije ne obavlja se programskim upisom, a utržak se upisuje ručno. U procesu bolničke prehrane, primjena propisanih normativa utroška namirnica pri izradi bolničkih obroka je prepuštena ručnim kontrolnim postupcima i procjeni ovlaštenih osoba, trebovanja s bolničkih odjela se upućuju jedinici prehrane putem telefona i pisanih zahtjevnica, evidencije se vode ručno.

Revizijom je utvrđeno da sustavi unutarnjih kontrola unutar bolničke ljekarne, dijela blagajničkog poslovanja i bolničke prehrane ne funkcioniraju učinkovito s obzirom da ne sadrže kontrolne mehanizme koji bi osigurali točnost, sveobuhvatnost i kvalitetu informacija, te spriječili moguće pogreške i odstupanja. Započeta informatizacija navedenih poslovnih procesa, odnosno uvođenje integriranog bolničkog informacijskog sustava, koje je za nemedicinski dio poslovanja Kliničkog bolničkog centra započelo u 2009., te njegov razvoj i usavršavanje trebali bi omogućiti povezanost poslovnih procesa te osigurati znatna poboljšanja sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Državni ured za reviziju predlaže jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola kroz aktivnosti utvrđivanja i procjene rizika, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima. Predlaže objedinjavanje nabave roba, radova i usluga za potrebe Kliničkog bolničkog centra unutar jedne organizacijske jedinice, te potpunu informatizaciju poslovnih procesa i povezivanje računalnih programa unutar jedinstvenog informacijskog sustava koji će omogućiti stvaranje jedinstvene baze podataka i dobivanje pravodobnih i korisnih upravljačkih informacija.

- 1.2. *Klinički bolnički centar je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da je upravno vijeće donijelo financijski plan za 2012. i 2013. koncem prethodne godine za tekuću godinu. Plan rada i razvoja nije donesen kao posebni dokument. Na sjednicama upravnog vijeća, koje se sastaje najmanje jednom mjesečno, donose se pojedinačni planovi razvoja i poslovanja koji ovise o dobivenim sredstvima na temelju godišnjih ugovora s HZZO-om. Predviđa se donijeti strategiju razvoja Kliničkog bolničkog centra za razdoblje 2013.-2020. U vezi popisa imovine se navodi, da je imovina u pripremi popisana sa stanjem na dan 31. prosinca 2012., te da je dio dovršene zgrade hemodijalize prenesen u upotrebu. U planu je izrada popisa knjiga i bibliotečne građe do konca 2013. Nadalje se navodi, da su za sređivanje vlasničkih i katastarskih podataka o nekretninama potrebna značajna financijska sredstva. Kako se budu sređivali imovinskopravni odnosi, evidentirati će imovinu u registar državne imovine. Poslovi vezani za zamjenu zemljišta između Republike Hrvatske, Grada Rijeke i Kliničkog bolničkog centra zbog gradnje nove bolnice su u tijeku, potpisan je ugovor u studenom 2011., ali navedena zamjena nije provedena. U vezi sustava unutarnjih kontrola se navodi, da je u prosincu 2012. ustrojen odjel za financijsko upravljanje i kontrolu, te su imenovane osobe za provođenje fiskalne odgovornosti i upravljanje rizicima. U vezi blagajničkog poslovanja se navodi, da nije informatizirano naplatno mjesto na kojem se pružaju usluge za prisustvo porodu, matične stanice i namjerni prekidi trudnoće. Usluga prisustvovanja porodu i usluge izdvajanja matičnih stanica prema Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 149/09 čl.63.st.3) podliježu oporezivanju. Postojeći bolnički informatički sustav za sada ne pruža mogućnost obračuna poreza na dodanu vrijednost kod medicinskih usluga. Iz tog razloga se za navedene usluge u trenutku pružanja, plaćanje evidentira uplatnicom u paragon blokovima. Za uslugu namjernog prekida trudnoće plaćanje se također evidentira uplatnicom u paragon bloku iz razloga jer se ista naplaćuje avansno, a sadašnje informatičko rješenje kod medicinskih usluga ne pruža mogućnost izrade avansnog plaćanja. Naknadno se u Službi računovodstva prilikom priljeva gotovine sa naplatnog mjesta u Glavnoj blagajni evidentira uplata u informatičkom programu za blagajnu u domaćoj valuti. Centralna blagajna zadužuje naplatno mjesto paragon blokovima koji sadrže serijske brojeve. Navedene podatke se unosi u izdvojeni informatički program za upravljanje paragon blokovima. Prilikom naplate usluga na naplatnom mjestu djelatnici izdaju uplatnicu pacijentu.*

Novčani utršci sa uplatnicama se dnevno polažu u centralnu blagajnu. U centralnoj blagajni se temeljem zaprimljenog novac polaže na žiro račun ustanove te se vrši kontrola zaprimljenih uplatnica sa evidencijom u priručnom programu gdje se iste označavaju. Krajem poslovne godine prilikom obavljanja godišnje inventure zaduženi neiskorišteni paragon blokovi se razdužuju u Glavnoj blagajni, te inventurna komisija vrši kontrolu istih usporedbom stanja sa evidencijom u priručnom informatičkom programu. Bolnička prehrana Normativi se kontinuirano dopunjuju i trenutno su ispisani ručno no to će se promijeniti uvođenjem informatizacije kada će u računalnom sustavu postojati baza normativa za sva jela po različitim dijetama. Odluka o standardu prehrane pacijenata u bolnicama propisuje okvirnu energiju i udio ugljikohidrata, masti, proteina i broj obroka u danu za svaku dijetu. Normativi jela nisu propisani zakonom, no bitno je da su transparentni i da ukupno zadovoljavaju propisanu energiju i nutrijente po dijetama. Da bi se tim zahtjevima točno udovoljilo potreban je računalni program za slaganje jelovnika. Baza tog računalnog programa su normativi različitih jela koja se naknadno kombiniraju u dnevni jelovnik. S obzirom na kombinaciju jela, mogu se mijenjati sastavnice svakog normativa kako bi se prema spomenutom standardu zadovoljile ukupne potrebe za energijom, ugljikohidratima, mastima i proteinima. Bolnički jelovnik se stvara tako da u konačnici zadovolji sve propisane potrebe kod pojedinačnog pacijenta za pojedinačnu dijetu, te vodeći računa o raznolikosti prehrane. Dnevni obračun utroška namirnica se također izrađuje i kontrolira ručno na temelju brojnog stanja pacijenata dostavljenog s Klinika/Zavoda. Evidencija brojnog stanja pacijenata se temelji na dostavljenim zahtjevnica i u posebnim slučajevima, zahtjevima zaprimljenim telefonski od glavnih sestara sa Klinika/Zavoda. Evidencija mjesečnog utroška i prosječne cijene obroka kontinuirano se vodi u skladu sa mjesečnim financijskim limitom za nabavku materijala koji proizlazi iz financijskog plana ustanove. Uvođenjem informatizacije planira se automatsko evidentiranje novog obroka samim postupkom prijema pacijenta na Kliniku/Zavod. Isto tako će se odabirom izvještaja za ispis, moći dobiti automatizirani podaci ne samo o prosječnoj cijeni obroka, već i o nutritivnom sustavu. Svaki proces koji se trenutno obavlja, bez obzira na način obrade, ima mehanizam kontrole. Iz svake obračunske liste za dnevni utrošak namirnica se vidi koliko kojem pacijentu pripada hrane. Dnevno brojno stanje pacijenata se može provjeriti na samoj Klinici/Zavodu. Bolnička ljekarna Kliničkog bolničkog centra djeluje na tri lokaliteta. Provode se kontrole zahtjevnica, skupi lijekovi se naručuju na ime pacijenta, a povjerenstvo za lijekove odobrava nabavu posebno skupih lijekova. Kroz interni informatički sustav bolničke ljekarne centralno se prati utrošak lijekova i potrošnog materijala po mjestu troška (odjel, klinika). U tijeku je nadogradnja bolničkog informatičkog sustava koji će omogućiti praćenje potrošnje lijekova i potrošnog materijala po pacijentu. Dio klinika je povezan kroz informatički sustav za naručivanje lijekova i potrošnog materijala.

2. Prihodi

- 2.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 769.052.707,00 kn, što je za 132.664,00 kn više u odnosu na prethodnu godinu, te za 3.114.212,00 kn ili 0,4% manje od planiranih prihoda. Najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 671.880.279,00 kn ili 87,4%, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 69.258.789,00 kn ili 9,0%, te prihodi od prodaje proizvoda i robe, te prihodi od pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 25.126.800,00 kn ili 3,3%. Svi drugi prihodi iznose 2.786.839,00 kn ili 0,3% ukupno ostvarenih prihoda.

Unutar prihoda od pruženih usluga i prihoda od donacija ostvareni su prihodi od zakupa poslovnih prostora u iznosu 1.570.386,00 kn. Dan je u zakup poslovni prostor (dva puta tjedno) za obavljanje edukacije o korištenju pomagala za pacijentice operirane od karcinoma dojke, te korištenje poslovnog prostora za PET/CT privatne zdravstvene ustanove. Prije zaključivanja navedenih ugovora nije proveden propisani postupak u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09), koji se primjenjivao do 15. studenoga 2011., odnosno Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11). Prema navedenim odredbama poslovni prostori se daju u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju nalaže davanje u zakup poslovnih prostora u skladu s odredbama Zakona o davanju u zakup i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- 2.2. *Klinički bolnički centar je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da je ugovor o zakupu za obavljanje edukacije o korištenju pomagala za pacijentice operirane od karcinoma dojke otkazan tijekom 2012. Nadalje se navodi da ugovor o zakupu s privatnom zdravstvenom ustanovom koja je instalirala PET/CT uređaj nije mogao biti predmetom natječaja za zakup poslovnog prostora. Klinički bolnički centar pokrenuo je prema HZZO-u inicijativu za nabavku navedenog urađaja po modelu javno privatnog partnerstva. Od HZZO-a je u ožujku 2009. dobiven dopis da u skladu s dogovorom između privatne zdravstvene ustanove i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, da realizaciju navedenog projekta u Republici Hrvatskoj provodi privatna poliklinika te da se u suradnji s njom pristupi navedenom projektu. Ugovor o zakupu je zaključen u travnju 2010., nakon dobivene suglasnosti Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.*

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 763.707.028,00 kn, što je za 1.412.970,00 kn ili 0,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su za 2011. ostvareni za 8.459.891,00 kn ili 1,1% manje od planiranih. Višak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 5.345.679,00 kn.

Iz prethodnih godina je prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 243.278.256,00 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 237.932.577,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi su ostvareni za zaposlene u iznosu 443.200.599,00 kn ili 58,0%, materijalne rashode u iznosu 295.711.398,00 kn ili 38,7%, te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 23.756.421,00 kn ili 3,1% ukupno izvršenih rashoda.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, te financijski i drugi rashodi iznose 1.038.610,00 kn i imaju udjel 0,2% u ukupno izvršenim rashodima.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su u 2011. ostvareni u iznosu 443.200.599,00 kn. Odnose se na rashode za plaće u iznosu 366.912.194,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 62.622.917,00 kn, te na druge rashode za zaposlene u iznosu 13.665.488,00 kn.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz lipnja 2010. (koji je vrijedio do srpnja 2012.) i Pravilnikom iz srpnja 2012., utvrđena je unutarnja organizacija Kliničkog bolničkog centra, sadržaj rada, statusni položaj organizacijskih jedinica, te sistematizacija radnih mjesta i opis poslova. Pravilnicima nije utvrđen broj izvršitelja za pojedina radna mjesta.

U pojedinim slučajevima, Klinički bolnički centar je kod obračuna plaća odstupao od odredbi Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 112/07, 127/07, 124/11, 142/11, 77/12 i 98/12, dalje u tekstu: Uredba), od odredbi Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 115/10), Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 9/05, 20/06, 156/09, 52/10 i 7/11) i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 126/11) u dijelu koji se odnosi na koeficijente složenosti poslova i uvećanje plaće s osnova posebnih uvjeta rada.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta potreban broj izvršitelja za pojedina radna mjesta, te obračunavanje koeficijentata složenosti poslova u skladu s Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, obračunavanje dodataka na plaću u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

- Naknade za zaposlene

Unutar materijalnih rashoda, odnosno naknada za zaposlene, rashodi za naknade za prijevoz zaposlenih su ostvareni u iznosu 14.190.437,00 kn. Naknade se isplaćuju prema prebivalištu, odnosno boravištu zaposlenih. U 2011. je 317 zaposlenih imalo prijavljeno prebivalište, odnosno boravište izvan zonskog sustava komunalnog društva za javni prijevoz, te im je plaćana naknada za prijevoz prema cijeni voznih karata drugih prijevoznika do mjesta u kojima su prijavljeni. Troškovi prijevoza za zaposlenike koji su bili izvan zonskog sustava komunalnog društva za javni prijevoz su za 2011. iznosili 3.450.195,00 kn ili 24,3% ukupnih rashoda za naknade za prijevoz zaposlenih.

Državni ured za reviziju nalaže provesti kontrolu nad ostarivanjem prava na naknadu troškova prijevoza, utvrditi jesu li mjesta koja su prijavljena kao mjesta prebivališta odnosno boravišta stvarna mjesta stanovanja zaposlenika.

- Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal

Unutar materijalnih rashoda, rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal su ostvareni u iznosu 183.648.856,00 kn i čine 24,0% ukupnih rashoda. Na lijekove se odnosi 102.275.288,00 kn, a na medicinski potrošni materijal 81.373.568,00 kn.

Na dan 31. prosinca 2011. je obavljen popis zaliha na klinikama kojim su utvrđene zalihe u vrijednosti 10.928.008,00 kn (potrošni medicinski materijal 6.108.514,00 kn, lijekovi 4.406.784,00 kn i lož ulje 412.710,00 kn). Prema godišnjoj potrošnji, navedene zalihe čine zalihu za prosječno 27 odnosno 25 dana. Prethodnih godina popis zaliha lijekova i potrošnog medicinskog materijala u organizacijskim jedinicama nije obavljan. Pri izradi plana nabave za 2011. nije se uzimala u obzir količina lijekova i medicinskog materijala na zalihama.

Povezivanje podataka o nabavljenim lijekovima sa stvarnom potrošnjom u bolničkim odjelima omogućilo bi njihovu optimalnu nabavu, skladištenje i praćenje potrošnje. U 2011. prosječno stanje zaliha lijekova iznosilo je 6.237.582,00 kn, a utrošeno je 65.044.247,00 kn, što znači da je prosječno na zalihama bilo lijekova za 35 dana. Prosječna zaliha potrošnog medicinskog materijala iznosila je 4.503.094,00 kn, a utrošeno je 81.719.977,00 kn, što znači da je prosječno na zalihama bilo medicinskog materijala za 20 dana. Internim aktima nije jasno određena obvezna i maksimalna, odnosno optimalna količina lijekova i potrošnog medicinskog materijala na zalihama.

S obzirom da su rashodi za lijekove i potrošni medicinski materijal značajna stavka u ukupnim bolničkim troškovima, Državni ured za reviziju je mišljenja da je potrebno uspostaviti sustave stalnog praćenja njihove potrošnje po bolničkim odjelima i klinikama radi smanjenja troškova i optimalizacije količina na zalihama.

Državni ured za reviziju predlaže internim aktima odrediti obveznu i maksimalnu odnosno optimalnu količinu lijekova i potrošnog medicinskog materijala na zalihama.

- Rashodi za usluge

Unutar materijalnih rashoda, rashodi za zdravstvene usluge koje obavlja visoko učilište su ostvareni u iznosu 8.874.728,00 kn. Navedene usluge se odnose na usluge patologije, sudske medicine i biologije za potrebe Kliničkog bolničkog centra na temelju zaključenog ugovora na neodređeno vrijeme iz 2003. i dodatka ugovoru iz 2003., 2009., 2010., 2011. i 2012. Do 10. lipnja 2011. je ugovoreno plaćanje usluga na temelju ugovorenog limita (godišnje 9.360.000,00 kn), a od tada na temelju Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog osiguranja (Narodne novine 61/11). S obzirom da su zavodi za patologiju i sudsku medicinu organizirani unutar drugih zdravstvenih ustanova, Državni ured za reviziju predlaže radi smanjivanja rashoda za zdravstvene usluge, razmotriti način obavljanja navedenih usluga unutar Kliničkog bolničkog centra.

- 3.2. *Klinički bolnički centar je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju te navodi da je ugovorom s HZZO-om definiran broj bolničkih kreveta i specijalističkih ordinacija po djelatnostima, te su određena financijska sredstva. Na temelju toga Klinički bolnički centar planira broj zaposlenika, koji se zapošljavaju nakon dobivene suglasnosti Ministarstva zdravlja. Kod rasporeda djelatnika po djelatnostima primjenjuju se odredbe Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (Narodne novine 61/11), te Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nije utvrđen broj izvršitelja za pojedina radna mjesta. Kumulativni radni odnos liječnika specijalista postoji u ovom odnosu broja sati (6+2 i obrnuto) još od 1995.godine. Navedeno proizlazi iz obveze da fakultetski nastavnici kliničkih predmeta ujedno imaju zasnovan radni odnos i u nastavnoj bazi fakulteta, u konkretnom slučaju u Kliničkom bolničkom centru Rijeka. To je uvjet za dodjelu naziva klinika zdravstvenoj ustanovi odnosno njejoj organizacijskoj jedinici, budući je za navedeno potrebno da se u zdravstvenoj ustanovi obavlja nastava za potrebe fakulteta medicinskog usmjerenja, znanstveni rad i da ima zaposlenike u znanstveno-nastavnim zvanjima (Pravilnik o uvjetima za dodjelu naziva klinika). Liječnici specijalisti obavljaju poslove profesora, docenata, znanstvenih asistenata kao i poslove liječnika specijalista, pročelnika odjela predstojnika Klinika.*

Ovaj problem postoji u svim kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama u Republici Hrvatskoj koji prema našim saznanjima primjenjuju različita rješenja. Navedeno se pokušava riješiti s Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta. U vezi odstupanja kod obračuna plaća od Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, navodi se da je Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Kliničkog bolničkog centra usklađen s Pravilnikom o uvjetima za ustroj zavoda i odjela u kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama (Narodne novine 106/07). Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama nije usklađena s navedenim Pravilnikom, te u njoj ne postoje radna mjesta voditelja zavoda, odsjeka, kliničkih jedinica, jedinica i centara, kao ni koeficijenti za ta radna mjesta. Stoga su koeficijenti složenosti poslova rukovoditelja ovih organizacijskih jedinica određeni prema najbližim koeficijentima za takve organizacijske jedinice u državnim i županijskim bolnicama, o čemu je u svibnju 2011. obaviješteno Ministarstvo zdravlja. U vezi isplata naknada za zaposlene (troškovi prijevoza), navodi se da su u listopadu 2012. zaposlenici pozvani da dostave vlastoručno potpisanu izjavu danu pod materijalnom i kaznenom odgovornošću o mjestu stanovanja, odnosno adresi s koje dolaze na posao. Kompletna dokumentacija o naknadama prijevoza i prijavljenim podacima zaposlenika dostavljena je PU primorsko-goranskoj na njihov zahtjev. Podaci o prebivalištu i boravištu, njihova provjera, kao i zlouporabe, spadaju u nadležnost Ministarstva unutarnjih poslova. Nadalje, se navodi da propisi iz područja radnih odnosa ne daju poslodavcima mogućnost provjere navedenih podataka. U vezi rashoda za lijekove i medicinski potrošni materijal, se navodi da se nabavljaju na temelju planova nabave. Ukupna vrijednost nabave je ograničena raspoloživim financijskim sredstvima. Ostvarenje i kontrola utroška se ostvaruje putem zadanih financijskih limita, koji se s obzirom na ugovorena i ostvarena sredstva mijenjaju i korigiraju tijekom kalendarske godine. U tijeku je nadogradnja bolničkog informatičkog sustava koji će omogućiti praćenje potrošnje po pacijentu. Zalihe na odjelima i klinikama su neophodne s obzirom da Klinički bolnički centar djeluje na tri lokaliteta i paviljonskog je tipa (više nepovezanih zgrada na svakom lokalitetu), a radno vrijeme ljekarni je organizirano u jutarnjoj smjeni. Kako bi se osiguralo kontinuirano pružanje zdravstvenih usluga tijekom 24 sata potrebno je imati stalne zalihe lijekova i materijala na radilištima. Količina zaliha na radilištima proizlazi iz prethodno provedene nabave u okvirima definiranih financijskih limita za određeno razdoblje, stoga je indirektno determinirana financijskim limitima klinika. U vezi rashoda za zdravstvene usluge koje obavlja visoko učilište, navodi se da se najveći dio usluga odnosi na usluge Zavoda za patologiju i patološku anatomiju koji nikada nije bio u sastavu Kliničkog bolničkog centra. Navedene usluge se obavljaju na temelju ugovora u skladu s odredbama članka 88. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. U projektu nove bolnice predviđeno je da se patologija nalazi u sustavu Kliničkog bolničkog centra.

4. Potraživanja i obveze

- 4.1. Potraživanja koncem 2011. iznose 460.750.256,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 48.571.173,00 kn ili 11,8%. Dospjela potraživanja iznose 19.925.847,00 kn, od čega se 12.392.260,00 kn odnosi na potraživanja prema HZZO-u. Na ukupna potraživanja čije je prekoračenje roka naplate do 90 dana, odnosi se 8.477.335,00 kn, a preko 90 dana 11.448.512,00 kn. Do sredine prosinca 2012. od dospjelih potraživanja naplaćeno je 10.077.204,00 kn ili 50,6%.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja od HZZO-a u iznosu 440.077.836,00 kn, od čega se na nepriznata potraživanja za izvršene usluge iznad utvrđenog limita odnosi 328.255.585,00 kn ili 71,2% ukupnih potraživanja. Tijekom godine se provodi djelomično usklađivanje potraživanja prema HZZO-u. Koncem 2011. su usklađena potraživanja prema HZZO-u na temelju zapisnika u iznosu 65.053.083,00 kn i to za bolničku djelatnost i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, te intervencijsku kardiologiju i neurologiju. Za druga potraživanja, HZZO je dostavio Kliničkom bolničkom centru pregled otvorenih stavki, ali usklađenje nije obavljeno.

Druga dospjela potraživanja, osim potraživanja prema HZZO-u, iznose 7.533.587,00 kn. Vrijednosno najznačajnija su za obavljene zdravstvene usluge pravnim i fizičkim osobama 5.885.078,00 kn, te potraživanja prema drugim zdravstvenim ustanovama za obavljene zdravstvene usluge 550.241,00 kn. Za naplatu navedenih potraživanja se šalju opomene. U razdoblju od 2007. do 2011. su utužena potraživanja u iznosu 3.163.988,00 kn, od čega je naplaćeno 95.763,00 kn. U pojedinim slučajevima su zaključene nagodbe za obročno plaćanje. Tijekom 2011. na temelju odluke upravnog vijeća su otpisana nenaplativa potraživanja iz prethodnih godina u iznosu 6.329.368,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, proračunski korisnici su odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Obveze koncem 2011. iznose 264.148.028,00 kn i što je 9.019.122,00 kn ili 3,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na obveze za rashode poslovanja 248.751.135,00,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine 10.043.807,00 kn, te na odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja 5.353.086,00 kn. Dospjele obveze iznose 131.922.142,00 kn. Prema starosnoj strukturi dospjelih obveza, najveći dio čine obveze u iznosu 87.239.766,00 kn čije je prekoračenje ugovorenog roka plaćanja do 90 dana i obveze u iznosu 43.228.255,00 kn od 90 do 365 dana. Od ukupno iskazanih obveza, do konca listopada 2012. je plaćeno 231.237.411,00 kn ili 89,3%.

Koncem 2011. ukupni manjak iznosi 237.932.577,00 kn ili 30,9% ostvarenih prihoda. Odredbom članka 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da ako u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane gubitak, taj gubitak pokriva osnivač.

S obzirom da potraživanja (umanjena za potraživanja za obavljene usluge iznad ugovorenog iznosa iz ranijih godina) pokrivaju 51% obveza za rashode poslovanja i nabavu nefinancijske imovine jer HZZO ne plaća bolnicama za obavljene usluge iznad ugovorenog limita (iako su nastali troškovi i obveze), Klinički bolnički centar iz redovnog poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza te stoga, Državni ured za reviju predlaže poduzimanje mjera ušteda u poslovanju i iznalaženje dodatnih izvora financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu drugih potraživanja od fizičkih i pravnih osoba za participacije te zdravstvene usluge, u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 4.2. *Klinički bolnički centar je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju, te navodi da je nakon primitka periodičnih zapisnika od strane HZZO-a tijekom 2011. i 2012. te nakon obavljene kontrole dobivenih izvoda otvorenih stavaka i nakon utvrđenih razlika zatražio očitovanje HZZO-a. Stanje koncem 2011. usklađeno je na temelju zapisnika za osnovno osiguranje, intervencijsku kardiologiju i neurologiju. Za ostala potraživanja prema HZZO-u Klinički bolnički centar je obavio kontrolu izvoda otvorenih stavaka zaprimljenih od strane HZZO-a. Za knjigovodstvene razlike u otvorenim stavkama dostavljen je 28. veljače 2012. HZZO-u dopis, te je zatraženo očitovanje, ali odgovor nije dobiven. U vezi naplate potraživanja Klinički bolnički centar navodi da potraživanja prema drugim javnim zdravstvenim ustanovama u iznosu 550.241,00 kn nisu predmet utuženja, a provedenim mjerama naplate smanjena su koncem 2012. za 51,3%. Od vrijednosno najznačajnijih potraživanja za obavljene zdravstvene usluge pravnim i fizičkim osobama u iznosu 5.885.078,00 kn, koncem veljače 2013. naplaćeno je 564.455,00 kn, a otpisano 2.037.648,00 kn (dužnici umrli, nepoznati, stranci). Druga potraživanja se odnose na potraživanja za usluge iz 2010. i 2011. u iznosu 1.098.267,00 kn (najamnine, zakupnine, kliničko ispitivanje lijekova, provizije, sudska vještačenja i drugo), a do konca veljače 2013. naplaćeno je 612.214,00 kn. Tijekom 2012. dodatno su utužena potraživanja iz prethodnih godina u iznosu 665.058,00 kn. Nadalje, potraživanja osiguravajućih kuća u inozemstvu, sudova, policijske uprave iznose 690.561,00 kn, potraživanja prema osobama nepoznatih prebivališta iznose 143.024,00 kn, te potraživanja u postupku naplate od strane financijske službe ili utuženja iznose 1.222.448,00 kn. Nadalje, navode da je tijekom 2011. poslano cca 35 000, a tijekom 2012 cca 53 000 opomena dužnicima. Kako je navedeno u nalazu naplata po utuženim predmetima iznosi 95.763,00 kn što je objektivno vrlo loš učinak na koji ustanova neovisno o velikom angažmanu djelatnika financijske i pravne službe ne može utjecati. Navedena aktivnost stvara velike dodatne troškove. U vezi prijedloga mjera za pokriće manjka; Klinički bolnički centar navodi, da bi se ukupno ostvareni manjak u iznosu 237.932.577,00 kn mogao pokriti kada bi HZZO platio račune za pružene usluge iznad propisanog limita iz ranijih razdoblja, ili nakon provedene sanacije od strane vlasnika. Nadalje, rezultati bi bili bolji kad bi se mogla uskratiti zdravstvena usluga pacijentima koji nisu hitni. U svakom slučaju otklanjanje navedenog rizika zahtjeva promjenu u propisima koji reguliraju prava pacijenata i ugovorne odnose sa HZZO-om. Nadalje se navodi da Klinički bolnički centar provodi mjere štednje na taj način što utvrđuje financijske limite po mjestima i nositeljima troška i usklađuje ih sredstvima HZZO-a. Rashodi za zaposlene (cca 60% ukupnih troškova) isplaćuju se na temelju kolektivnih ugovora čija je primjena obvezna.*

5. Postupci javne nabave

- 5.1. Za 2011. je donesen plan nabave i izmjene plana. Planirana je nabava roba, radova i usluga ukupne vrijednosti 486.109.136,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U 2011. je proveden ukupno 521 postupak nabave ugovorene vrijednosti 278.649.914,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega 461 otvoreni postupak nabave ugovorene vrijednosti 275.579.317,00 kn, te 60 pregovaračkih postupaka bez prethodne objave ugovorene vrijednosti 3.070.597,00 kn.

Na temelju četiri okvirna sporazuma su zaključeni ugovori o nabavi u vrijednosti 2.445.769,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2011. nabavljeno je roba, radova i usluga čija procijenjena vrijednost nabave iznosi do 70.000,00 kn u ukupnoj vrijednosti 9.071.836,00 kn. Ukupno je poništeno 57 postupaka javne nabave. Izvješće o javnoj nabavi za 2011. je dostavljeno tijelu nadležnom za sustav javne nabave.

Bez primjene propisanih postupaka nabave, nabavljene su usluge za fiksnu telefoniju, poštanske troškove, te usluge zubotehničkih laboratorija za stomatološke usluge (protetika) u ukupnoj vrijednosti 2.840.154,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), odnosno 3.493.390,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost). Navedeno nije u skladu s odredbama članka 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08), koji je bio na snazi do 31. prosinca 2011., prema kojima je Klinički bolnički centar javni naručitelj i obveznik primjene spomenutog Zakona.

Prema odredbama članka 5. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2012., Klinički bolnički centar je i dalje obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

Planom nabave je planirana nabava lijekova u ukupnoj vrijednosti 99.944.185,00 kn, a u 2011. je ostvarena nabava lijekova u iznosu 102.641.872,00 kn, što je za 2.697.687,00 kn ili 2,7% više od plana. Od ostvarene vrijednosti lijekova, dio u iznosu 32.679.780,00 kn se odnosi na skupe lijekove (izvan ugovorenog limita s HZZO-om), a 69.962.092,00 kn na druge lijekove iz osnovne i dopunske liste lijekova.

Najveći dio lijekova u 2011. u iznosu 101.249.902,00 kn je nabavljan izravnim naručivanjem kod dobavljača po ugovorenim cijenama s lista lijekova (osnovna i dopunska lista), koji su odabirani dnevno ovisno o financijskom rabatu koji dobavljači nude i mijenjaju svakodnevno. Na ovaj način lijekovi su nabavljani i ranijih godina. S dobavljačima lijekova su u 2011. i prethodnih godina zaključeni godišnji ugovori ili ugovori na neodređeno vrijeme. Ukupna vrijednost ostvarenih rabata je u 2011. iznosila 12.025.385,00 kn, od čega su financijski rabati iznosili 7.303.467,00 kn, a naturalni rabati i donacije 4.721.918,00 kn.

U 2010. su provedena dva postupka javne nabave lijekova i to u srpnju i prosincu 2010. U oba slučaja, objavljen je poziv za nadmetanje u Elektroničkom oglasniku javne nabave. Od pristigle četiri ponude niti jedna nije ocijenjena prihvatljivom, jer ponuditelji nisu podnijeli cjelovite ponude ni za jednu grupu lijekova (82 grupe). Za svaku grupu lijekova nisu dostavili ponudu za jedan artikl. Postupci su poništeni u rujnu 2010. i veljači 2011.

U ožujku 2011. je objavljen postupak nabave lijekova po planu nabave za 2011. s procijenjenom vrijednosti u iznosu 120.000.000,00 kn. Poziv za nadmetanje objavljen je u Elektroničkom oglasniku javne nabave u ožujku 2011. Javno otvaranje ponuda bilo je u svibnju 2011. Pristiglo je ukupno sedam ponuda. Samo jedna ponuda za grupu 15 – Infuzijske otopine, je ocijenjena prihvatljivom. Svi drugi ponuditelji nisu podnijeli cjelovite ponude ni za jednu grupu lijekova pa su ocijenjene neprihvatljivima i postupak nabave je za te grupe poništen.

S ponuditeljem koji je dao prihvatljivu ponudu, u lipnju 2011. je zaključen ugovor za isporuku infuzijske otopine u vrijednosti 2.891.785,00 kn (oslobođeno poreza).

Za 2012. Klinički bolnički centar je objavio nadmetanje za nabavu lijekova, koje je poništeno odlukom ravnatelja. Klinički bolnički centar je u travnju 2012. uputio nadležnom ministarstvu dopis u kojem navodi da bi se primjenom javnog nadmetanja izgubila mogućnost realiziranja financijske uštede u visini ukupnih rabata koji su u 2011. iznosili 11,0% ukupnog prometa lijekova.

U međuvremenu, u svibnju 2012. pokrenut je od strane nadležnog ministarstva projekt zajedničke nabave te je za nositelja objedinjene nabave određeno Središnje tijelo za javnu nabavu (Klinički bolnički centar Zagreb), koje prema Odluci nadležnog ministarstva provodi javnu nabavu generičkih lijekova za potrebe Kliničkog bolničkog centra.

Prema dokumentaciji, zajedničkoj nabavi unutar Kliničkog bolničkog centra za 2012. podliježu generički lijekovi procijenjene vrijednosti 39.613.995,00 kn, dok je za nabavu drugih lijekova Klinički bolnički centar obvezan provesti postupak javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju nalaže provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. *Klinički bolnički centar je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju, te navodi da su za usluge fiksne telefonije tijekom 2011. provedena dva postupka javne nabave. Oba postupka su poništena jer nakon isključenja nije preostala nijedna prihvatljiva ponuda. U međuvremenu je pokrenut projekt zajedničke nabave, dostavom Središnjem tijelu za javnu nabavu, HZZO-u. Nadalje, Klinički bolnički centar navodi da je u lipnju 2011. izrađena specifikacija predmeta nabave za poštanske usluge. Za rezervirane poštanske usluge provodi se pregovarački postupak bez prethodne objave, a za druge poštanske usluge otvoreni postupak javne nabave. U međuvremenu je potpisan Sporazum o ovlaštenju središnjeg tijela, Klinički bolnički centar Osijek, za provođenje postupaka zajedničke nabave i zaključenja okvirnog sporazuma. Klinički bolnički centar posluje sa 10-tak zubno-tehničkih laboratorija na temelju cjenika HZZO-a, odnosno cjenika Hrvatske komore dentalne medicine za materijal. U tijeku je izrada troškovnika od strane stručnog osoblja za zubnoprothetske usluge, a problemi su prisutni pri određivanju količine svake pojedine usluge. Zbog specifičnosti posla, potrebno je poslovati s više dobavljača jer pojedinci ne mogu zadovoljiti ukupne potrebe. U vezi provedenih postupaka za nabavu lijekova Klinički bolnički centar navodi da je Nacrtom izvješća o obavljenoj reviziji dat prikaz postupaka javne nabave za nabavu lijekova tijekom 2010. godine kada su oba postupka poništena jer nije pristigla niti jedna prihvatljiva ponuda i 2011. godine kada je Klinički bolnički centar Rijeka samo jednu ponudu ocijenio prihvatljivom dok su sve ostale bile nepotpune (troškovnici nisu bili u cijelosti popunjeni). Za 2012. godinu Klinički bolnički centar Rijeka je objavio nadmetanje za nabavu lijekova koje je poništeno Odlukom ravnatelja jer bi se sklapanjem ugovora temeljem postupka javne nabave izgubila mogućnost realiziranja financijske uštede u visini ukupnih rabata koji su u 2011. godini iznosili 11 % ukupnog prometa lijekova. međuvremenu pokrenut projekt zajedničke nabave putem Središnjeg tijela za javnu nabavu, Kliničkog bolničkog centra Zagreb, koji će provesti nabavu za generičke lijekove, a za nabavu drugih lijekova postupak će provesti Klinički bolnički centar Rijeka.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Kliničkog bolničkog centra za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2002. i 2003. utvrđene nepravilnosti koje se odnose na popis imovine, poduzimanje raspoloživih mjera za naplatu potraživanja, obračun plaća, te postupke nabave su ponovljene i u 2011.
 - Sustav unutarnjih financijskih kontrola u pojedinim poslovnim procesima nije učinkovit, što je dijelom posljedica neodgovarajuće podrške u informacijskom sustavu koji ne zadovoljava u potpunosti potrebe Kliničkog bolničkog centra. Iako su znatna sredstva uložena u informatizaciju, pojedini značajni poslovni procesi nisu programski povezani niti informatizirani. Sustavi unutarnjih kontrola unutar bolničke ljekarne, dijela blagajničkog poslovanja i bolničke prehrane ne sadrže kontrolne mehanizme, koji bi osigurali točnost, sveobuhvatnost i kvalitetu informacija, te spriječili moguće pogreške. Podaci o nekretninama nisu dostavljeni Agenciji za upravljanje državnom imovinom. (točka 1. Nalaza)
 - Klinički bolnički centar je u zakup dao poslovne prostore bez provođenja javnog natječaja. (točka 2. Nalaza)
 - Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nije utvrđen potreban broj izvršitelja za pojedina radna mjesta. Klinički bolnički centar je u pojedinim slučajevima kod obračuna plaća primijenio više koeficijente i dodatke na uvjete rada od propisanih Uredbom i Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Pri izradi plana nabave za 2011. nije se uzimala u obzir količina lijekova i medicinskog materijala na zalihama. (točka 3. Nalaza)
 - Koncem 2011. ukupni manjak 237.932.577,00 kn ili 30,9% ostvarenih prihoda, obveze za rashode poslovanja i nabavu nefinancijske imovine su iskazane u iznosu 258.794.942,00 kn, od čega je 89,3% naplaćeno do konca listopada 2012. Potraživanja bez iskazanih potraživanja od HZZO-a za obračunane zdravstvene usluge iznad ugovorenog limita iz ranijih godina iznose 132.494.671,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 19.925.847,00 kn, od čega je do sredine prosinca 2012. naplaćeno 10.077.204,00 kn ili 50,6 %. Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja u iznosu 12.392.260,00 kn se odnose na potraživanja od HZZO-a. Za druga dospjela potraživanja u iznosu 7.533.587,00 kn se djelomično poduzimaju mjere naplate. Redovno se šalju opomene, te su utužena potraživanja u iznosu 3.163.988,00 kn, od čega je naplaćeno 95.763,00 kn. U pojedinim slučajevima su zaključene nagodbe za obročno plaćanje. Klinički bolnički centar nije donio prijedlog mjera za pokriće manjka te mjera ušteda u poslovanju. (točka 4. Nalaza)

- Bez primjene propisanih postupaka nabave, nabavljene su usluge za fiksnu telefoniju, poštanske troškove, te usluge zubotehničkih laboratorija za stomatološke usluge (protetika) u ukupnoj vrijednosti 2.840.154,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Nabava lijekova je ostvarena u iznosu 102.641.872,00 kn. Iako su provedeni propisani postupci javne nabave, lijekovi u vrijednosti 101.249.902,00 kn su nabavljani izravnim naručivanjem od dobavljača. (točka 5. Nalaza)
4. Klinički bolnički centar je visokospecijalizirana javna zdravstvena ustanova, čiji je vlasnik Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Medicinski, nastavni i znanstveni rad se obavlja se u 17 klinika, pet kliničkih zavoda, tri centra i bolničku ljekarnu. Uz stručne službe, ustrojena je neovisna jedinica za unutarnju reviziju. Koncem prosinca 2011. bilo je 3 408 zaposlenika od čega 2 323 zdravstveno osoblje i 1 085 administrativno-tehničko osoblje. Upravu čine ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja. Tijekom 2011. funkciju ravnatelja je obavljao prof. dr. sc. Herman Haller. Klinički bolnički centar obavlja djelatnost na tri lokacije, međusobno udaljene do 5 km, koristi 60 objekata, od čega 19 objekata nije u vlasništvu. Na lokaciji Sušak je započela izgradnja novih bolničkih kapaciteta (oko 1000 kreveta na 8,4 hektara terena sa svim pratećim sadržajima). Investitor je Ministarstvo zdravlja. Visina planirane investicije je oko 2.600.000.000,00 kn. Izgradnja se planira u 5 faza, a završetak izgradnje u 2023. Prihodi su ostvareni u iznosu 769.052.707,00 kn, a rashodi u iznosu 763.707.028,00 kn. Višak prihoda nad rashodima tekuće godine iznosi 5.345.679,00 kn. Preneseni manjak iz prethodnih godina iznosi 243.278.256,00 kn, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 237.932.577,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 671.880.279,00 kn ili 87,4%, te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknade u iznosu 69.258.789,00 kn ili 9,0%. Vrijednosno najznačajniji rashodi su ostvareni za zaposlene u iznosu 443.200.599,00 kn ili 58,0% i materijalne rashode u iznosu 295.711.398,00 kn ili 38,7%. Ukupna potraživanja su koncem 2011. iskazana u iznosu 460.750.256,00 kn i čine 45,6% ukupne imovine. U odnosu na stanje koncem 2010., ukupna potraživanja su veća za 48.571.173,00 kn ili 11,8%. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja od HZZO-a u iznosu 440.077.836,00 kn, od čega se na potraživanja za izvršene usluge iznad ugovorenog limita, koje HZZO ne priznaje, odnosi 328.255.585,00 kn ili 71,2% ukupnih potraživanja. Dospjela potraživanja iznose 19.925.847,00 kn, od čega je do sredine prosinca 2012. naplaćeno 47.092.633,00 kn ili 50,8%. Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja u iznosu 12.392.260,00 kn se odnose na potraživanja od HZZO-a. Za druga dospjela potraživanja u iznosu 7.533.587,00 kn se djelomično poduzimaju mjere naplate. Redovno se šalju opomene, te su utužena potraživanja u iznosu 3.163.988,00 kn, od čega je naplaćeno 95.763,00 kn. U pojedinim slučajevima zaključene su nagodbe za obročno plaćanje. Obveze su iskazane u iznosu 264.148.028,00 kn, od čega su dospjele 131.922.142,00 kn i veće su za 9.019.122,00 kn ili 3,5% u odnosu na prethodnu godinu. Do konca listopada 2012. podmirene su obveze u iznosu 131.560.867,00 kn ili 99,7%. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, davanje poslovnih prostora u zakup, rashode za zaposlene, lijekove i usluge, potraživanja i obveze, te postupke javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.